

جمهوری اسلامی ایران
 مجلس شورای اسلامی

۳۶۰

شماره چاپ

۲۲۲

شماره ثبت

دوره هشتم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۸۷/۷/۷

دوشوری

طرح زکات

در اجراء ماده (۱۴۱) آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

کمیسیونهای ارجاعی

بهداشت و درمان

اصلی:

برنامه و بودجه و محاسبات - فرهنگی

فرعی:

اداره کل قوانین

با اسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
براساس ماده(۱۴۱) آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی طرح زکات
در دستور کار مجلس قرار گیرد.

● یوسف نژاد - کوهی - رجایی - حسینیان - طاهری - سبحانی نیا - دلخوش -
ابو ترابی - گرانمایه پور - آشتیانی - محمدعلی رضایی - طباطبایی نژاد -
نوروزی - حیدرپور - دهقان ناصرآبادی - محجوب - آفازاده - جلالیان -
آرین منش - علیرضا هف坎 - سودانی - نکونام - کریمی فیروز جمایی -
محمد مهدی شهریاری - سید کاظم موسوی - رسایی - نجف نژاد

طرح زکات

- ماده ۱ - به منظور تشویق مردم به ادائی زکات و سازماندهی امور
مربوطه، «شورای مرکزی زکات» با عضویت اعضاء زیر تشکیل می گردد:
- نماینده ولی فقیه در شورا (رئیس شورا)
  - رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره)، (قائم مقام و دبیر شورا)
  - رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
  - وزیر کشور
  - وزیر جهاد کشاورزی
  - وزیر امور اقتصادی و دارایی
  - رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

- رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
- رئیس شورای سیاستگذاری ائمه جمعه سراسر کشور
- رئیس سازمان تبلیغات اسلامی

تبصره - دبیرخانه شورا در کمیته امداد امام خمینی (ره) تشکیل می‌گردد.
همچنین وظیفه جمع آوری و مصرف زکات بر عهده آن نهاد بوده که ضمن
ارائه گزارش کار به شورا، بودجه مورد نیاز جهت اجراء این قانون را پیشنهاد
می‌نماید تا پس از تصویب شورا، در بودجه سالیانه آن نهاد توسط سازمان
مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعمال گردد.

ماده ۲ - وظایف شورای مرکزی زکات عبارت است از:

الف - تعیین خط مشی‌های اساسی درخصوص جمع آوری و مصرف
زکات و تنظیم ضوابط و معیارهای مربوطه.
ب - سیاستگذاری امور تبلیغی و آموزشی درجهت آشنایی و هدایت
مردم به اداء زکات.

ج - برنامه‌ریزی جهت ایجاد هماهنگی و مشارکت مؤثر استانداران،
فرمانداران، بخشداران، شوراهای اسلامی شهر و روستا و ائمه جمعه سراسر
کشور در اجراء این قانون.

د - ایجاد هماهنگی و نظارت بر برنامه‌ها و اقدامات دستگاههای ذی‌ربط
در محدوده این قانون.

ماده ۳ - مصادیق زکات و اولویت‌ها و نحوه مصرف آن پس از استفتاء
از ولی فقیه در دستور اقدام شورا قرار می‌گیرد.

ماده ۴ - دولت موظف است در جهت اهداف این قانون و بنا بر پیشنهاد کمیته امداد امام خمینی (ره) حداقل معادل ریالی زکات جمع آوری شده را در بودجه سالیانه پیش‌بینی و در اختیار کمیته امداد امام خمینی (ره) قرار دهد.

تبصره ۱ - کمیته امداد امام خمینی (ره) موظف است معادل ریالی زکات جمع آوری شده در هر منطقه را به همراه کمکهای دولت به مصرف همان منطقه برساند.

● تبصره ۲ - کمیته امداد امام خمینی (ره) با ایجاد بانک اطلاعات ملی زکات، گزارش عملکرد میزان زکوات جمع آوری شده در مناطق کشور، کمکهای دولت و اقدامات عمرانی و خدماتی انجام شده را به صورت دوره‌ای به شورای مرکزی زکات و مراجع ذیصلاح در قوای مقتنه و مجریه منعکس نماید.

ماده ۵ - ترکیب شوراهای استان و شهرستان، همچنین سیاستهای تشريعی درجهت ترغیب مردم به اداء زکات از قبیل اختصاص یارانه به کشاورزان و دامداران و بخشدگی مالیاتی برای دهندگان زکات، در آئین نامه اجرائی این قانون پیش‌بینی می‌گردد.

● هزینه‌های ناشی از اجراء این طرح از محل وصولی‌های مربوطه تأمین می‌گردد.

ماده ۶ - آئین نامه اجرائی این قانون ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون توسط دیپرخانه شورا تهیه و به تأیید شورا و تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ان

سوابق

قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۴/۲/۲۱

- ماده ۷ - اصول وسیاستهای مالی نظام جامع تأمین اجتماعی به شرح زیر می‌باشد:
- الف - پایداری منابع مالی شامل :
- ۱ - استفاده از منابع عمومی.
  - ۲ - منابع حاصل از هدفمند کردن پارانه‌ها.
  - ۳ - ایجاد تعادل بین منابع و مصارف صندوقهای بینه‌ای ضمن حفظ شخصیت حقوقی و استقلال منابع مالی صندوقها.
  - ۴ - تأمین منابع بخش بیمه‌ای با مشارکت کارفرما، بیمه شده، دولت.
  - ۵ - منابع اختصاص داده شده برای جبران اجتماعی خسارت‌های ناشی از سیاستهای اقتصادی و توسعه‌ای.
  - ۶ - استفاده از منابع حاصل از کمکهای مردمی در قلمروهای نظام تأمین اجتماعی.
  - ۷ - استفاده از منابع حاصل از وقت در قلمروهای نظام تأمین اجتماعی.
  - ۸ - استفاده از منابع حاصل از خس، زکات و سایر وجهه شرعی در قلمروهای نظام تأمین اجتماعی با مجوز مراجع تقیید.
- .....
- .....

قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۹۹/۱۲/۳

- ماده ۲ - اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات‌های موضوع این قانون نمی‌باشند.
- ۱ - وزارت‌تخانه‌ها و مؤسسات دولتی و دستگاههایی که بودجه آنها و سیله دولت تأمین می‌شود و شهرداری‌ها و مؤسسات وابسته به دولت و شهرداری‌ها که به صورتی غیر از شرکت طبق قوانین ایسیس شده باشند.
- ۲ - جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان تأمین اجتماعی، صندوق‌های پس انداز بازنشستگی، مدارس علوم اسلامی، جامعه‌الامام الصادق (ع) و نهادهای انقلاب اسلامی و صندوق عمران موقوفات کشور مادام که درآمد صندوق مزبور صرف امور عمران موقوفات و تأمین هزینه‌های سازمان حجج و اوقاف و امور خیریه می‌گردد.
- تشخیص مدارس علوم اسلامی به عنوان شورای مدیریت حوزه علمیه قسم و نهادهای انقلاب اسلامی با هیأت وزیران است.
- ۳ - موقوفات عام که درآمد آنها طبق موازین شرعی و به مصرف اموری از قبیل تبلیغات اسلامی، تحقیقات فرهنگی، علمی، دینی، فنی تحقیقاتی، اختراعات، اکتشافات، تعلیم و تربیت،

بهداشت، بنا و تعمیر و نگهداری مساجد، مصلی‌ها و مدارس علوم اسلامی، مراسم تعزیه و اطعام، تعمیر آثار باستانی، امور عمرانی و آبادانی، کمک به مستضعفین و آسیب دیدگان حوادث ناشی از سیل، زلزله، آتش‌سوزی، جنگ و حوادث غیر مترقبه دیگر می‌رسد مشروط بر این که درآمد و هزینه مزبور مورد گواهی سازمان حج و اوقاف و امور خیریه باشد.

۴ - مؤسسات عام المنفعه که به ثبت رسیده و درآمد آنها به موجب اساسname به مصرف امور مذکور در بند ۳ فوق بررسی و همچنین مجامع حرفه‌ای که به موجب قوانین خاص تشکیل شده‌اند مشروط بر این که بر درآمد و هزینه‌های مؤسسات و مجامع مذکور از طرف مقام رهبری و یا قائم مقام رهبری و یا دولت و یا شهرداری ناظارت شود.

۵ - انجمن‌ها یا هیأت‌های مذهبی مربوط به اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی مشروط بر این که رسماً آنها به تصویب وزارت کشور رسیده و درآمد و هزینه آنها توسط سازمان حج و اوقاف و امور خیریه تأیید شده باشد.

تبصره ۱ - شرکت‌هایی که تمام یا قسمی از سرمایه آنها متعلق به اشخاص و مؤسسات مذکور در بندۀ‌های فوق باشد سهم درآمد یا سود آنها مشمول حکم این ماده نخواهد بود. حکم این تبصره مانع استفاده شرکت‌های مزبور از معافیت‌های مقرر در این قانون حسب مورد نمی‌باشد.

تبصره ۲ - آن قسم از درآمد موقوفات مذکور در بند ۳ این ماده که عاید اشخاص می‌گردد مشمول معافیت مربوط به موقوفات نخواهد بود.

تبصره ۳ - آن قسم از درآمد موقوفات و مؤسسات عام المنفعه و انجمن‌های مذکور در بندۀ‌های ۳ و ۵ این ماده که تا سه سال پس از انقضای سال مالی به مصارف مقرر در بندۀ‌های مزبور نرسد طبق مقررات مربوط مشمول مالیات خواهد بود مگر این که لزوم نگهداری بپیش از مدت مذکور به تأیید سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و یا سایر مراجع ناظر حسب مورد رسیده باشد.

تبصره ۴ - آین نامه اجرایی مربوط به این ماده توسط وزارت‌تخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و کشور و ارشاد اسلامی تهیه و پس از تصویب هیأت‌وزیران به موقع اجرا گذاردۀ خواهد شد.

تبصره ۵ - در هر سال مالی که شرایط و ترتیبات مقرر در این ماده و آین نامه اجرایی آن رعایت نشود معافیت مالیاتی مقرر نسبت به اشخاص مذکور در بندۀ‌های ۳ و ۴ و ۵ این ماده برای آن سال جاری نبوده و درآمدهای سال مزبور آنها طبق مقررات مربوط مشمول مالیات خواهد بود.

قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سوم اسفند ماه ۱۳۹۶ مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۱/۲/۷

ماده ۱ - ماده ۲ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف - در بند ۲ ماده ۲ عبارت "جامعه‌الامام الصادق (ع)" "حذف و بعد از عبارت امور خیریه عبارت" و آن قسم از درآمد اشخاص که از محل وجوده بریه ولی فقیه، خمس و زکات عاید آنها می‌شود" اضافه می‌گردد.

ب - در بند ۳ ماده ۲ قبل از عبارت "کمک به مستضعفین" عبارت "هزینه یا وام تحصیلی دانشجویان و دانش آموزان" و همچنین در قسمت آخر این بند بعد از کلمه "منسد" عبارت "و نذورات بقای متبیرکه" اضافه می شود.

قانون اصلاح موادی از قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۷۷

ماده ۱ - ماده (۲) و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می شود :

ماده ۲ - اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات های موضوع این قانون نیستند:

- وزارت خانه ها و موسسات دولتی؛

- دستگاه هایی که بودجه آنها و سیله دولت تأمین می شود.

- شهرداری ها.

تبصره ۱ - شرکت هایی که تمام یا قسمی از سرمایه آنها متعلق به اشخاص و مؤسسه های مذکور در بند های فوق باشد، سهم درآمد یا سود آنها مشمول حکم این ماده نخواهد بود. حکم این تبصره مانع استفاده شرکت های مزبور از معافیت های مقرر در این قانون، حسب مورد، نیست. تبصره ۲ - در آمدهای حاصل از فعالیت های اقتصادی از قبیل فعالیت های صنعتی، معدنی، تجاری، خدماتی و سایر فعالیت های تولیدی برای اشخاص موضوع این ماده، که به نحوی غیر از طریق شرکت نیز تحصیل می شود، در هر مورد به طور جداگانه به ترتیب مذکور در ماده (۱۰۵) این قانون مشمول مالیات خواهد بود.

مسئولان اداره امور در این گونه موارد نسبت به سهم فعالیت مذکور مکلف به انجام دادن تکالیف مربوط طبق مقررات این قانون خواهند بود. در غیر این صورت نسبت به پرداخت مالیات متعلق با مؤید مسؤولیت تقاضمنی خواهند داشت.

تبصره ۳ - معافیت مالیاتی این ماده برای مواردی که از طرف حضرت امام خمینی (ره) یا مقام معظم رهبری دارای مجوز می باشد بر اساس نظر مقام معظم رهبری است.

قانون اصلاح موادی از قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۷۷

ماده ۶۴ - متن زیر جایگزین ماده (۱۳۹) می گردد :

ماده ۱۳۹ -

الف - موقوفات، نذورات، پذیره، کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی آستان قدس رضوی، آستان حضرت عبدالعظیم الحسنی (ع)، آستانه حضرت مقصود (س)، آستان حضرت احمد این موسی (ع) «شاه چراغ»، آستان مقدس حضرت امام خمینی (ره)، مساجد، حسینیه ها، نکایا و سایر بقای متبیرکه از پرداخت مالیات معاف است. تشخیص سایر بقای متبیرکه به عهده سازمان اوقاف و امور خیریه می باشد.

- ب - کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی سازمان هلال احمر جمهوری اسلامی ایران از پرداخت مالیات معاف است.
- ج - کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی صندوق های پس انداز بازنشستگی و سازمان بیمه خدمات درمانی و سازمان تأمین اجتماعی و همچنین حق بیمه و حق بازنشستگی سهم کارکنان و کارفرما و جرمدهای دریافتی مربوط توسط آنها از پرداخت مالیات معاف است.
- د - کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی مدارس علوم اسلامی از پرداخت مالیات معاف است. تشخیص مدارس علوم اسلامی با شورای مدیریت حوزه علمیه قم می باشد.
- ه - کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی نهادهای انقلاب اسلامی از پرداخت مالیات معاف است. تشخیص نهادهای انقلاب اسلامی با هیأت وزیران می باشد.
- و - آن قسمت از درآمد صندوق عمران موقوفات کشور که به مصرف عمران موقوفات بررسد از پرداخت مالیات معاف است.
- ز - درآمد اشخاص از محل وجود برهه ولی فقیه، خمس و زکات از پرداخت مالیات معاف است.
- ح - آن قسمت از درآمد موقوفات عام که طبق موازین شرعاً به مصرف اموری از قبیل تبلیغات اسلامی، تحقیقات فرهنگی، علمی، دینی، فنی، اختراحتات، اکتشافات، تعلیم و تربیت، پهاداشت و درمان، بنا و تعمیر و نگهداری مساجد و مصلحه های علمیه و مدارس علوم اسلامی و مدارس و دانشگاه های دولتی، مراسم تعزیه و اطعام، تعمیر آثار باستانی، امور عمرانی و آبادانی، هزینه یا وام تحصیلی دانش آموزان و دانشجویان، کمک به مستضعفان و آسیب دیدگان حسادث ناشی از سیل، زلزله، آتش سوزی، جنگ و حوادث غیر مترقبه دیگر بررسد، مشروط بر این که درآمد و هزینه های مذبور به تأیید سازمان اوقاف و امور خیریه رسیده باشد، از پرداخت مالیات معاف است.
- ط - کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی مؤسسات خیریه و عام المتفقہ که به ثبت رسیده اند، مشروط بر آن که به موجب اساسname آنها صرف امور مذکور در بند (ح) این ماده شود و سازمان امور مالیاتی کشور بر درآمد و هزینه آنها نظارت کند، از پرداخت مالیات معاف است.
- ی - کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی و همچنین حق عضویت اعضاء مجتمع حقوقی، احزاب و انجمن ها و تشکل های غیر دولتی که دارای مجوز از مراجع ذی ربط باشند و جوهری که به موجب قانون و مقررات مربوط از درآمد یا حق الزحمه اعضاء آنها کسر و به حساب مجامع مذبور واریز می شود، از پرداخت مالیات معاف است.
- ک - موقوفات و کمک ها و هدایای دریافتی شدید و خوب شدی اعجمینها و همیات های منتهی مربوط به اقلیت های دینی مذکور در قانون اساس جمهوری اسلامی ایران، مشروط بر این که رسمیت آنها به تصویب وزارت کشور بررسد، از پرداخت مالیات معاف است.

شماره ثبت:

شماره دفتر کل: ۴۹۵۳

شماره شناسه: ۱